

ČESKÁ REPUBLIKA

**ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY**

Nejvyšší správní soud rozhodl v senátě složeném z předsedkyně JUDr. Lenky Kaniové a soudců JUDr. Marie Žiškové a JUDr. Filipa Dienstbiera v právní věci žalobce: **Befacoal s. r. o.**, se sídlem Sokolská 46/1795, Praha 2, zastoupený JUDr. Annou Horákovou, advokátkou se sídlem Žitná 47, Praha 1, proti žalovanému: **Odvolací finanční ředitelství**, se sídlem Masarykova 427/31, Brno, o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 4. 8. 2014, čj. 20151/14/5000-14304-605186, v řízení o kasační stížnosti žalobce proti usnesení Městského soudu v Praze ze dne 23. 2. 2015, č. j. 6 Af 81/2014 - 52,

t a k t o :

- I.** Kasační stížnost **s e z a m í t á .**
- II.** Žalobce **n e m á** právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti.
- III.** Žalovanému **s e** náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti **n e p ř i z n á v á .**

O d ů v o d n ě n í :

I. Vymezení věci

[1] Žalobce se žalobou u městského soudu domáhal zrušení v záhlaví specifikovaného rozhodnutí žalovaného, kterým byl změněn dodatečný platební výměr na daň z přidané hodnoty za zdaňovací období červenec 2010 vydaný Finančním úřadem pro Prahu 2 dne 4. 4. 2012 pod č. j. 95395/12/002511107044. V reakci na výzvu městského soudu k zaplacení soudního poplatku za žalobu žalobce požádal o osvobození od soudních poplatků s tím, že to odůvodňují jeho poměry a nejde o svévolné nebo zřejmě bezúspěšné uplatňování práva.

[2] Městský soud usnesením ze dne 5. 1. 2015, č. j. 6 Af 81/2014 - 28, žalobce pro účely rozhodnutí o jeho žádosti o osvobození od soudních poplatků vyzval k doložení majetkových poměrů. S odkazem na usnesení rozšířeného senátu Nejvyššího správního soudu ze dne 27. 5. 2010, č. j. 1 As 70/2008 - 74, jej mimo jiné poučil o požadavcích na tvrzení a důkazy předkládané žadatelem, pokud je jím právnická osoba.

[3] Žalobce na základě shora uvedeného usnesení doložil soudu výpis z účtu Komerční banky, a. s. za období listopad až prosinec 2014, GE Money Bank, a. s. za období říjen až prosinec 2014 a ČSOB, a. s. za období říjen až prosinec 2014 a dále daňová přiznání k dani z přidané hodnoty za období srpen až říjen 2014.

[4] Městský soud žádosti žalobce o osvobození od soudních poplatků nevyhověl, neboť dospěl k závěru, že předložené údaje k závěru o jeho objektivní nemajetnosti nepostačují. Konstatoval, že z předložených dokladů pouze vyplývá, že na třech jeho účtech je záporný zůstatek a z předložených daňových přiznání lze usuzovat na výši jeho daňové povinnosti. Tyto údaje však nejsou způsobilé k přijetí jakéhokoliv závěru o objektivní majetkové situaci žalobce.

[5] Žalobce (stěžovatel) podal proti usnesení městského soudu kasační stížnost, ve které namítal, že městský soud vycházel při hodnocení jeho majetkových poměrů z nesprávně zjištěného skutkového stavu a zjištěný právní stav nesprávně posoudil. Uvedl, že z dokladů předložených městskému soudu je zřejmé, že je nemajetný a že nemá žádné příjmy. Výzvě k úhradě soudního poplatku nemohl vyhovět, neboť nedisponuje žádným majetkem. Vycházel přitom z výzvy soudu a v případě potřeby by další potřebné doklady doložil. Jelikož žádnou výzvu neobdržel, předpokládal, že jím předložené doklady jsou dostatečné. Navrhl proto, aby Nejvyšší správní soud napadené usnesení městského soudu zrušil a vrátil mu věc k dalšímu řízení.

[6] Žalovaný ve svém vyjádření ke kasační stížnosti uvedl, že výpisy z účtů nemohou podat kompletní informaci o majetkové situaci stěžovatele. Stěžovatel, ač byl zastoupen odborníkem v oblasti právního poradenství, ani k výzvě soudu nesplnil svou povinnost doložit svou celkovou majetkovou situaci, a proto městský soud správně jeho žádosti nevyhověl. Žalovaný tedy navrhl, aby Nejvyšší správní soud kasační stížnost jako nedůvodnou zamítl.

II. Posouzení věci Nejvyšším správním soudem

[7] Kasační stížnost je přípustná. Rozsahem a důvody kasační stížnosti je Nejvyšší správní soud podle ustanovení § 109 odst. 3 a 4 s. ř. s. vázán.

[8] Nejvyšší správní soud na úvod poznamenává, že netrval na zaplacení soudního poplatku za kasační stížnost. Za situace, kdy je předmětem kasačního přezkumu zamítnutí žádosti o osvobození od soudních poplatků, by totiž trvání na podmínce uhrazení soudního poplatku za kasační stížnost znamenalo jen další řetězení téhož problému, vedlo by k popření cíle, jež účastník podáním žádosti sledoval, a k popření vlastního smyslu řízení o kasační stížnosti, v němž má být zkoumán závěr o tom, zda účastník měl být od soudních poplatků osvobozen či nikoliv (srov. např. rozsudek NSS ze dne 24. 10. 2007, č. j. 1 Afs 65/2007 - 37).

[9] Předmětem sporu je v dané věci posouzení, zda byly v řízení před městským soudem u stěžovatele dány podmínky pro osvobození od soudních poplatků. Předpoklady pro osvobození od soudních poplatků soudem zakotvuje ustanovení § 36 odst. 3 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního (dále jen „s. ř. s.“), které stanoví, že „[ú]častník, který doloží, že nemá dostatečné prostředky, může být na vlastní žádost usnesením předsedy senátu zcela osvobozen od soudních poplatků. Přiznat účastníkovi osvobození od soudních poplatků zcela lze pouze výjimečně, jsou-li pro to zvlášť závažné důvody, a toto rozhodnutí musí být odůvodněno.“

[10] Objektivní hlediska pro posuzování poměrů žadatele o osvobození od soudních poplatků nejsou v platné právní úpravě vyjádřena. Rozhodnutí o osvobození od soudních poplatků je tak věcí úvahy příslušného soudu, který přitom přihlíží k celkovým majetkovým poměrům žadatele, k výši soudního poplatku, k nákladům na případné dokazování, k povaze uplatněného nároku a k dalším podobným skutečnostem (k tomu srov. např. rozsudek NSS ze dne 23. 2. 2006, č. j. 4 Ans 3/2005 - 148).

[11] Břemeno tvrzení i důkazní ohledně prokázání důvodů pro osvobození od soudních poplatků přitom nese samotný žadatel. Svou žádost může opřít o jakékoliv doklady, které jsou způsobilé poskytnout úplný a věrohodný obraz o jeho majetkových poměrech. Pokud účastník tuto povinnost nesplní, soud výdělkové a majetkové možnosti sám z úřední povinnosti nezjistí (viz usnesení NSS ze dne 25. 1. 2005, č. j. 7 Azs 343/2004 - 50, nebo rozsudek ze dne 3. 8. 2011, č. j. 2 Afs 36/2011 - 81). Soud přitom vychází především z informací, které mu sdělí samotný žadatel.

[12] V projednávané věci stěžovatel k důkazu o své nemajetnosti předložil výpisy z účtů vedených u třech bankovních ústavů a daňová přiznání k dani z přidané hodnoty. Městský soud stručně, nicméně výstižně, uvedl, že z předložených údajů nelze objektivně posoudit majetkovou situaci stěžovatele. Nejvyšší správní soud se závěrem městského soudu souhlasí, neboť z doložených dokladů si nelze utvořit celkový obraz o finanční situaci a majetkovém zázemí stěžovatele. S ohledem na předmět činnosti stěžovatele, kterým je dle jím doložených přiznání k dani z přidané hodnoty „výroba a rozvod tepla“, lze předpokládat, že peníze na běžných bankovních účtech nejsou jeho jedinou evidovanou majetkovou hodnotou. Transakční pohyby na běžných účtech jsou jistě způsobilé dokreslit stav likvidních finančních prostředků stěžovatele, nicméně nemohou představovat stěžejní důkaz o stavu jeho majetku. Z předložených přiznání k dani z přidané hodnoty lze utvořit pouze závěr, že stěžovatel vyvíjí ekonomickou aktivitu, jejímž výsledkem je nárok na nadměrný odpočet plynoucí z přibližně srovnatelných hodnot daně na vstupu i na výstupu. Požadovanou představu o majetkové situaci stěžovatele by mohly poskytnout například účetní výkazy.

[13] Na základě stěžovatelem předložených údajů nelze dovodit, jakým celkovým majetkem stěžovatel disponuje, přičemž právě to je potřebný podklad pro posouzení splnění podmínek nutných k osvobození od soudních poplatků.

[14] Městský soud výzvou ze dne 5. 1. 2015 stěžovatele podrobně poučil o požadavcích kladených na břemeno důkazní i břemeno tvrzení ve vztahu k žádosti o osvobození od soudních poplatků. Současně jej obeznámil s relevantní soudní judikaturou vztahující se hodnocení majetkových poměrů žadatelů – právnických osob. Zejména za situace, kdy je stěžovatel po celou dobu řízení zastoupen advokátem, nelze městskému soudu vytýkat, že stěžovatele poté, co jej náležitě vyzval ke splnění důkazní povinnosti, opětovně výzvou neupozorňoval na trvající nedostatky jeho žádosti. K takovému postupu nebyl městský soud povinen. Je na stěžovateli, aby náležitě a úplně vylíčil a prokázal veškeré skutečnosti týkající se jeho majetkových poměrů.

III. Závěr a náklady řízení o kasační stížnosti

[15] Nejvyšší správní soud ze všech výše uvedených důvodů dospěl k závěru, že kasační námitky stěžovatele nejsou důvodné. Proto kasační stížnost podle § 110 odst. 1 s. ř. s., poslední věty, zamítl jako nedůvodnou.

[16] O náhradě nákladů řízení rozhodl Nejvyšší správní soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 s. ř. s. ve spojení s ustanovením § 120 s. ř. s. Žalobce neměl ve věci úspěch, a nemá proto právo na náhradu nákladů řízení o kasační stížnosti. Žalovanému v řízení o kasační stížnosti žádné náklady nad rámec běžné úřední činnosti nevznikly, proto soud rozhodl, že se mu náhrada nákladů řízení o kasační stížnosti nepřiznává.

Poučení: Proti tomuto rozhodnutí **nejsou** opravné prostředky přípustné.

V Brně dne 6. května 2015

JUDr. Lenka Kaniová
předsedkyně senátu